

عنوان مقاله:

نوآوری های تفسیری با محوریت سوره ممتحنه در تفسیر حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی)

محل انتشار:

پژوه نامه فقه و علوم اسلامی، دوره 2، شماره 6 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

مهین پاکروان - دانشیار گروه علوم قرآنی، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، دانشکده علوم قرآن تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سور مدنی قرآن در موقعیت تشکیل حکومت اسلامی و آغاز روابط رسمی با پیروان سایر ادیان ابراهیمی و مشرکان، نازل شده و آموزش اصول زیست اجتماعی - سیاسی را بر مسلمانان ضرورت بخشیدند؛ اصلاح روابط و جایگزینی عقلانیت در روابط اجتماعی از اهداف سور مدنی بوده است؛ ممتحنه، سوره ای کوتاه، حاوی ۱۳ آیه، با غرض تعلیم صف بندی ایمان و کفر نازل گشته است، در این سوره احکام مربوط به نوع رابطه با کفار و لزوم قطع دوستی و مودت با معاندان، همراه با تعیین تکلیف مهاجران به بلاد مسلمان بیان شده است. آیت الله خامنه ای، به عنوان فقیهی مفسر با نگرشی جامع و تأکید بر حکمرانی دینی، سوره را با توجه به روابط بین الملل و لزوم رعایت صف بندی ایمان و کفر معاند و نقش آن در تقویت ملت ها و دفع سلطه استعمار جهانی تفسیر کرده و در آن، از ابزار تدبیر بهره برده و با تطبیق آیات بر شرایط اجتماعی اعصار آینده، جهان شمولی و همگانی بودن قرآن را به اثبات رسانده اند و بدین ترتیب الگویی برای اصلاح روابط بین المللی و نجات بشریت از یوغ استعمار با استفاده از اصول کرامت و شرافت انسانی را ارائه کرده اند. بررسی دیدگاه ایشان در حکمرانی دینی، مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته که زمینه ساز نگارش مقالات متعدد با این موضوع شده و پژوهش حاضر نیز به روش توصیفی - تحلیلی و کتابخانه ای، ضمن مقایسه تفسیر آیت الله خامنه ای و چهار تن از مفسران معاصر شیعه و سنی، کشف دیدگاه کلان تفسیری و نیز نوآوری ها و دیدگاه های سیاسی معظم له را به عنوان هدف خود لحاظ کرده است.

کلمات کلیدی:

حکمرانی دینی، صف بندی ایمان و کفر، تفسیر و تدبیر، آیت الله خامنه ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2028961>

